# הלכות גירושין פרק ג

## פרק ג: כתיבת הגט לשמה

א.

כל גט שנכתב שלא לשם האיש המגרש ולשם האשה המתגרשת - אינו גט.

כיצד? סופר שכתב גט ללמד או להתלמד, ובא הבעל ומצא שם שנכתב בגט כשמו, ושם האשה כשם אשתו, ושם העיר כשם עירו, ונטלו וגירש בו - אינו גט:

ב.

יתר על זה, כתב לגרש את אשתו, ומצאו בן עירו ואמר לו, "שמי כשמך ושם אשתי כשם אשתך", ונטלו ממנו וגירש בו - אינו גט, אף על פי שנכתב לשם גירושין:

ג.

יתר על כן, מי שיש לו שתי נשים ששמותיהן שוין, וכתב לגרש את הגדולה, ונמלך וגירש בו את הקטנה - אינו גט.

אף על פי שנכתב לשם האיש המגרש, לא נכתב לשם זו שנתגרשה בו:

ד.

יתר על כן, אמר לסופר, "כתוב ואי זו שארצה אגרש בו", וכתב הסופר על דעת זו, וגירש בו אחת מהן - הרי זו ספק גירושין.

וכל גט שכתבו שלא לשמה, אף על פי שהעביר עליו קולמוס לשמה - אינו גט:

## גט ישן

ה.

מי שכתב גט לגרש את אשתו, ונמלך ולא גירשה, ונתייחד עמה אחר שכתבו לה - לא יגרשנה באותו הגט פעם אחרת כשירצה לגרשה.

ואם גירשה באותו הגט הישן - הרי זו מגורשת, ותינשא בו לכתחילה, שהרי נכתב לשמה, והרי ניתן לה עתה בעדים כהלכתו.

ולמה לא יגרש בו לכתחילה? גזירה שמא יאמרו, גיטה קודם לבנה:

ו.

אמר לסופר, "כתוב גט לפלונית, יהיה עמי, לכשאשאנה אגרשנה בו" ונכתב, ונשאה וגירשה בו - אינו גט, מפני שלא היתה בת גירושין ממנו כשנכתב גט זה, ונמצא כנכתב שלא לשם גירושין.

אבל אם אמר לו, "כתוב גט לארוסתי, לכשאשאנה אגרשנה בו", וכנסה וגירשה בו - כשר.

כתבו ליבמתו, ואחר שייבמה גירשה בו - הרי זה ספק גירושין, הואיל ואינה אשה גמורה כשכתבו:

ז.

סופר שכתב טפסי גיטין, והניח מקום האיש ומקום האשה ומקום הזמן ומקום הרי את מותרת לכל אדם עד שיכתבם לשם האיש המגרש ולשם האשה המתגרשת, וכן יחתמו העדים לשמה ולשמו - הרי זה פסול:

ח.

סופר שכתב הגט לשמו ולשמה כהלכתו, וחתמו העדים שלא לשמה, הואיל ומסרו לה בעדים - הרי זה פסול, שאין העדים חותמין על הגט אלא מפני תיקון העולם:

ח.

יש מי שאומר שאם חתמו העדים שלא לשמה, הואיל והוא כמזויף מתוכו - הרי זה גט בטל.

וכן, אם היה אחד מעדיו פסול, או שהיה בו עד אחד בלבד כשר, אף על פי שנמסר בעדים - הרי זה גט בטל.

ולא ייראה לי דבר זה, אלא כמזויף, לא מזויף ודאי, והואיל ונמסר בעדים כשרים הרי זה פסול מדבריהם:

ט.

המביא גט, ואבד ממנו ומצאו.

אם אבד ממנו במקום שאין השיירות מצויות, אפילו מצאו לאחר זמן מרובה - הרי זה בחזקת שהגט שאבד הוא הגט הנמצא, ותתגרש בו:

ט.

אבד במקום שהשיירות מצויות.

אם מצאו מיד ועדיין לא שהה שם אדם מן העוברין, או שמצאו בכלי שהניחו בו ויש לו בו טביעות עין בארכו ורחבו של גט כשהיה כרוך - הרי זה בחזקתו ותתגרש בו:

י.

הוחזק באותו המקום איש אחר ששמו כשם האיש שבגט - חוששין שמא גט זה הנמצא של אותו האיש האחר הוא, הואיל ועבר אדם שם ואף על פי שלא שהה, ואם נתגרשה בו - הרי זו ספק מגורשת. אבל אם לא עבר אדם שם - הרי זה בחזקתו, אף על פי שהוחזקו שם שנים ששמותיהן שוין:

יא.

היה לעדים בגט סימן מובהק, כגון שאמרו, "נקב יש בו בצד אות פלונית", או שאמרו, "מעולם לא חתמנו על גט אחר שיש בו שמות כשמות אלו" - הרי זה בחזקתו ותתגרש בו, ואף על פי שמצאו אחר זמן מרובה ובמקום שהשיירות מצויות והוחזקו שם שנים ששמותיהן שוין:

יב.

שנים ששלחו שני גיטים, ונתערבו - נותנין שניהם לזו ושניהן לזו בעדי מסירה.

לפיכך אם אבד אחד מהן - הרי השני בטל:

## איזה שם כותבים

יג.

מי שהיו לו שני שמות, וכן אשה שיש לה שני שמות, כשמגרש כותב שמה ושמו שהן רגילין בו וידועים בו ביותר, ואומר, "איש פלוני וכל שם שיש לו גירש אשה פלונית וכל שם שיש לה".

ואם כתב חניכתו וחניכתה - כשר.

יד.

כתב השם שאינם ידועים בו ביותר, וכתב כל שם שיש לו - הרי זה פסול. שינה שמו או שמה ושם עירו או שם עירה, אף על פי שכתב כל שם שיש לו וכל שם שיש לה - אינו גט:

## מי כשר לכתוב את גט

טו.

הכל כשרים לכתוב את הגט חוץ מחמישה: גוי, ועבד, וחרש, ושוטה, וקטן.

אפילו האשה עצמה כותבת את גיטה.

ישראל שנשתמד לעבודה זרה, או מחלל שבת בפרהסיא - הרי הוא כגוי לכל דבריו:

טז.

ולמה אין כותבין אלו החמישה? מפני שצריך הכותב לכתוב לשם האיש המגרש ולשם האשה המתגרשת, והגוי על דעת עצמו הוא כותב, וחרש שוטה וקטן אינם בני דעה, והעבד אינו בתורת גיטין וקידושין ולפיכך

הוא כגוי לכל דבריו.

ואם כתבו הגט אחד מחמישה אלו - אינו גט, אף על פי שחתמו בו עדים כשרים ונמסר לה בכשרים:

יז.

כתב אחד מן החמישה טופס הגט, והניח מקום התורף, שהוא מקום האיש ומקום האשה ומקום הזמן ומקום "הרי את מותרת לכל אדם", וכתבן הפיקח הגדול הישראלי לשמה - הרי זה גט כשר:

יח.

מותר להניח חרש שוטה וקטן לכתוב טופס הגט לכתחילה, והוא שיהיה גדול עומד על גבן.

אבל גוי ועבד אין כותבין הטופס לכתחילה ואפילו ישראל עומד על גבן, שלא התירו לכתוב טפסי גיטין שלא לשמה מפני תקנת הסופרים, כמו שביארנו:

יט.

הכותב גט בשבת או ביום הכיפורים בשגגה, ונתנו לה - הרי זו מגורשת.

כתבו וחתמו בו ביום טוב בזדון, ונתנוהו לה - אינה מגורשת, שהרי העדים פסולין מן התורה.

כתבו ביום טוב בזדון, ונמסר לה בפני עדים כשרים ביום טוב - הרי זה פסול: